

Pirteät 2023



VANHAT JA NUORET

Voi, voi niitä nuoria, hupsuja, voi
miten niillä on järkeä vähän.

Kun ne huolia haalivat harteilleen
ja astuvat ansaan tähän.

Ne raukat ei tiedä: se rakkaus
pian haihtuvi tuulen teitä
ja se kauneus – no, ei siitäkään
kovin monesti velliä keitä.

Näin vanhat ne viisaina haastelevat
ja harmaita päitään he puistaa.
Mutta omaa, raisua nuoruuttaan
vain harvoin he jaksavat muistaa.

Miten aittojen hämyssä aikoinaan
hekin unia näkivät häistä,
ja miten se elämä aljettiin
ihan tyhjistä sormenpäistä.

Ne vanhat ja viisaat, he huomaa ei,
näin olla sen täytyykin aivan.
Jos keskellä suuria toiveitaan
jo huomaisi huolen ja vaivan.

Jos ihminen nuorena vanha jo ois
ja viisaana laskelmoisi,
niin tokkopa lainkaan maailma
tänä päivänä pystyssä oisi.

LASTEN KESKEN

-Minä asian tiedän niin kummallisen,
mutta hiisku mä en, mutta hiisku mä en.

-Kuka sulle nyt sellaista kertonut ois?
Sano mulle se pois. Sano mulle se pois.

- Sinä luuletko, että en taidakkaan
minä tietoja salassa pitää?

-Ahaa. Jopa arvaan. Sä lörpötät vaan,
etkä tiedä sä yhtään mitään.

-Noh, voinhan sulle mä keroa sen:
Saan tänään ma veljen pikkuisen.

-Mutta sen sanon. Tiedäkin olla sä vait!
-Tämän mistä sä ihmeestä tietää sait?

-No helppohan tuo nyt on arvata vain.
Oli sairaana äiti, kun sisaren sain.

Nyt on poika se perheemme lisä.
Nyt on, tiedätkö, sairaana isä.



Pielisen Pirteät tapahtumat 2023

17.1.2023

Aloituskerho monitoimisalissa erilaista ohjelmaa.

1.2.2023

Keilamatka Joensuuhun hengitysyhdistyksen kanssa. Ruokailu teatteriravintolassa. samalla hakkaat ostosmatka myös.

14.2.2023

Ystävänäpäiväkerho, yhteislaulua Sepon säästyksellä sekä bingoa

21.2.2023

Laskiaisretki Herranniemeen. Hernekeitto, kahvi ja pulla, arpajaiset. Laulua sepon säästyksellä ja tietokilpailu hengitysyhdistyksen kanssa yhteinen.

14.3.2023

Pirteät kevätkokous monitoimisalissa.

22.3.2023

Keilaus Joensuu

28.3.2023

Pelikerho, curlingia, boccietta ja arpajaiset.

11.4.2023

Erilaista ohjelmaa

18.4.2023

Karaoke, Topin musiikki

25.4.2023

Sataman grillikota. Kahvia makkaraa, laulua Sepon säästäessä, tietokilpailua ym. hauskaa.



5.5.2023

Täydenkuunretki Neitikoskelle. Kahvia, makkaraa, laulua ym.





17.5.2023
Toukosiunaus isäntärensissä.
Lauluryhmä lauloi sekä yhteislau-
lua.



16.7.2023
Vuokon kesäteatteri.

5.9.2023 Syksyn aloitus sataman grillikodalla kahvi, makkaraa, laulua, ym.



19.9.2023

Liekksa kodilla bingoa, laulua ja eril. ohjelmaa.

28.9.2023

Teatteri "Homma hoituu" Kuopiossa. Tulomatkalla Kunnanpaikassa ruokailu. Teatteriesitys tosi hauska ja hyvin toteutettu.

3.10.2023

Liekksa kodilla karaokekerho.

10.10.2023

Syyskokous Liekksa kodin kerhohuoneella (entinen ruokala).

19.10.2023

Keilaamaan Joensuuun Hengitysyhdistyksen kanssa. Ruokailu Kerubissa ilosaassa.

31.10.2023

Liekksa kodilla musiikkia, arpajaiset ym.

Kuvia muista tapahtumista, joissa seuralaisia mukana

20.7.2023

Olavi Ikonen Brahe 50v teltan avajaisissa.

14.9.2023

Hattuvaarassa Riverian järjestämässä tapahtumassa Pentti Oinonen.

29.9.2023 Hämärän kaupan-ilta



11.8.2023 Vuonislahden muikkumarkkinat



23.8.2023 Taina Laakkosen synttärät. Kahvia, täytekakkua ja yhteislaulua.





Horoskoopit 2024

PEURA 23.12.-20.1.

Solet yks iänikunen taivastelija, ootat saavasti vaikka tähet ja kuunki taihvaalta. Mitä rietasta sie siinä vielä tökötät, painu hakehman net sieltä jos halvat. Justhiisa tuomonen sie olet, ootat vain että kaikki kannethan nokan ethen. Eikuule onnistu. Tehe itte!

VESIÄIJÄ 21.1.-19.2.

Kevhäälä nämät lutraajat friskaantuvat mahotomasti ja alkavak kukkimhan ko mettäperän ämmän kukkapenkki kesälä. Rakkauen asioissa vesimiehet ovak kyllä koko alkukesän aika laila ulala. Jaa no vishin loppukesälä voi Olla, että törmääät ythteen tyyphin. Jos niin käypii, niin siinä sitä olhan. Palluuta entishen ei ole.

SILHAKAT 20.2.-20.3.

Sie olet aina ollu ko mikäki hökäle! Haluat lappaa omia ja muittenki asioita siinä sivussa, oli homma sitte mikä vaineski. Koita nyt tukkia lörvisti, pese se vaikka saipuala. Käytäppä vaihtheeksi enerki- oitasti vaikka raha-asioitten hoitamisheen, tuomonen persaukinen ko aina olet ollu.

KRAPU 22.6.-23.7.

Sie olet mahottoman aikaansaapa ihminen. Missä vain sie kylälä liikukki, niin sieltä kuuluu mahoton plutina. Sinussa riittää energiaa vaikka muilekki. Jos sie jotaki päätät tehdä, niin siehän sitte tehet sen. Muista kuitenkin Välilä löysätäkki, johan sinua kaehtiva naapurikki.

LEIJONA 24.7.-23.8.

Luulet olevasti kovaki poika. Ootat että kaikki mennee aina justhin niinko sie itte halvat. Yiheensäkki kuljet nokka pystössä. Ei kannattais: sinun työasiat alkavakki menehmän hunningole. Jos sulla on ämmä tai äijä, seki kerrää kampsunsa ja häipyyp kläpitten kanssa, eihän tuomosta mulkvis- tia kestä kukhan. Ala jo hyvä ihminen hillittehmän ittesti!

HIEHO 24.8.-23.9.

Sie olet yhtä riethaallisena ko sonniki kesän alkupuoella. Kläpik- ki pölkäävät tuomosta pörröä ja sukulaisikki alkava eppäilemhän, että sinua sitä on vishin pietty puutheessa joulusta asti. Lop-

pukessää kohen sulia kiirit kuitenkin paranee. Voi hyvinki olla, että näkkyyp sinuki pläsilä pikkusen ilosempi ilme.

PÄSSI 21.3.-20.4.

Pässeile tämä kesä on mahotonta hellustamista. Niinko•riivattu olet, ihmettelet ittekki, mikä rietas sielä päässä surraa. Pässit nähhään tänä kesänä aina niin mahottoman maireina, että oikein sivulisia ällöttää kattoo.

SONNI 21.4.-21.5.

Sie se olet aina ko persheele ammuttu karhu, jatkuvasti on huuli nokan päälä. Ittepäinenki olet ko mahoton. No älä nyt kuitenkinhan ata möökymhän, kyllä sinustaki vielä jotaki tullee. Pittää vain löytää hyvä kouluttaja tuomosele ärmätile!

KAKSONEN 22.5.-21.6.

Et ymmärrä sitten milhän antaa mishän asiassa perhänj aina vain vänkäätja piät päästi. Ei sinua kukhan tuomosena ala vahtaahman. Josset sie lopeta tuota tieraaamista heinäkuuhun mennessä, niin paha sinut perrii.

PUNTARI 24.9.-23.10.

No sie se olet aina yhtä tasanent oikein sivulisiaki Välilä pölättää. Vishin luuleva sinua joksikki tso-mpiksi, nulppea olet ko mahoton. Sinua ei hetk- hauta, oliko pyhä vai arki, ko kaikki mennee sitä samaa rattaa. Sinun pitäis vähän rävhäyttää. Pistäppä kunnola ranttaliksi ja kattoo minkä näkösiksi muitten naamat mennee!












SKORPPIONI 24.10.-22.11.

Sulla piisaa vientiä: alituishen taukot niin että ihmisekki jo ajattellee. Yritä nyt vähän hiastaa vauhtia. Etenki niitten miespuolisten skorppi-oonien, joita naisleijonat ahistelee, kannattaa olla pölkösilhän.

JOUSIÄIJÄ 23.11.-22.12.

Sie raukka se et hoksaa, vaikka sinua viehän ko pässiä narussa. Hymmyilet vain ja luulet että hyvin mennee. Yksinkertanen saapi olla muttei pöl- jäl Hunteeraa nyt hyä ihminen tilanettastil Häivy ennenko kaikki mennee persheelleen!

VIINISEUTU UNKARISSA OKSET- TAA

ISO JÄRVI

123 456

FORDIN KAIMOJA

PUITA KOLKOT

KERÄYS TOIMINAT MATTI

ELLEN SÄRKELÄ

KYP-SYNEET VILJAT

AKUN HEILA

ELÄINLÄÄKE

RUOTSIN KAUPUNKI

A AB KOI-VU VAA-RAT KURO-SAWA

HORNE

KAIJAN KAIMAT

KOOTA MAURITANIAA

ASPE-LUND VAL-LITA

AIDAN TEKÖ

EREHDYS TAITOAJOA

ALATALO

TAHRIA PAPUKAIJOJA

KANKAITA

NAINEN COOKINSAARI PATRI-CIA

10¹⁸ 10¹⁸

STATE MAKEA KAVI-AARI

EINO HIILIVETY-JÄ

VALEHTELEE?

LUPA-SANA

1. Mistä eläimestä löytyy satakerta?
2. Minkä valtioiden välillä virtaa Amur?
3. Minkä niminen mies se itsensä kahdesti kieltää?
4. Kuka kirjoitti ensimmäisen suomalaisen Abc-kirjan (Abckiria)?
5. Millainen ihminen ei sanonnan mukaan tee syntiä?
6. Mitä ainetta fakiiri Kronblom tarvitsi tempujensa onnistumiseen?
7. Mistä maasta löytyy maailman korkeimmalla sijaitseva pääkaupunki La Paz?
8. Minkä joen suistossa sijaitsee Kalkutan miljoonakaupunki?
9. Mikä tunnettu rakennus seisoo Kyrönsalmessa?
10. Minkä urheilulajin termejä ovat mm. trippeli ja okseri?

			1	6	5	
	5	3		7		
9		8		5	6	3
		5		9		4
4			8			3
8	7		3			5
	8	7	5	6		9
			9		7	8
	3	9		7		

	9	8	7	4		1	3
7		4					
				3			7
	6					5	
5	4		9		7		2
		9					4
	2			1			
						4	2
	1	5		6	4	7	8

	2			7	5		
	1		8			6	
				4	6	7	
							2
5		2		1		3	
	3	4					6
		7	5	8			
		9			3		5
			7	9			2

Minun Isoäitini

Mummoni tuli suomeen kaksikymmenvuotiaana vuonna 1922 Repolasta silloisen Neuvostoliiton puolelta. Hänen ensimmäinen aviomiehensä käveli junan alle kolme kuukautta häiden jälkeen. Toinen aviomies sairastui ja kuoli tunte mattomaan tautiin puoli vuotta vihkimisen jälkeen. Kolmas aviomies oli minun ukkini ja minä sain tilaisuuden syntyä.

Tapasin mummoni ensikerran kymmenvuotiaana. Pidin häntä aluksi noitana, koska niin oli puhuttu suvussamme. Muutin ennakkokäsitykseni hänestä hetkessä. Minusta hän oli harmiton pieni nainen. Katse oli terävä ja olemus luottamusta herättävä.

Muutaman vuoden kuluttua hän muutti meille asumaan. Isäni lupasi huolehtia hänestä, koska muut sisarukset asuivat kaukana. Meistä tuli ystävät välittömästi. Hän opetti minulle paljon luonnonlääkkeiden käytöstä. Oli aina keräämässä ja keittämässä jotakin. Opin miten haavan voi parantaa laittamalla siihen siankärsämöä, hämähäkin seittiä ja peittämällä sen piharatamon lehdistä. Jos haava oli ehtinyt tullehtua, hän siveli siihen lisäksi hunajaan sekoitettua kuusen pihkaa. Kuukautisteni aikaan hän liotti ja murskasi veteen humalan, poimulehden ja vadelman lehtiä ja juotti sitä minulle. Täytyy kyllä sanoa, että kivut eivät lähteneet, mutta verta tuli paljon vähempi kuin yleensä.

Täitartunnan aikaan meidän lasten piti polvistua lattialle ja äiti suihkutti täituhoa pään täyteen, niin ettei henki meinannut kulkea. Muistan vieläkin sen pyöreän purkin johon tökättiin reikä ja sen jauheen hajun. Mummoni ei antanut enää kenenkään käyttää sitä, vaan hieroi omenaviini-etikkaan murskattua laventelia meidän päihimme muutamana päivänä ja täit todella hävisivät.

Saniaisten juurista hän keitti seoksen ja juotti sitä meille matolääkkeenä. Yritin katsoa ulkovessassa käydessäni tipahtelisikko niitä matoja minulta. Mutta en nähnyt kertaakaan. Lukematomat olivat ne kerrat, kun mummoni kanssa kävelimme aamukasteisella niityllä avojaloin. Hän sanoi sen pitävän sairaudet loitolla ja virkistävän elimistöä. Minusta se oli ihanaa, muistan vieläkin sen tunnelman, tuoksun, auringonpaisteen ja viileän niityn jaloissani.

Mummoni käytti melkein koko kesäaikansa minun opettamiseeni. Kävimme kerran hänen kanssaan Viekin parantaja mummoa tapaamassa. Heillä olikin paljon asiaa toisilleen. Joivat yhdessä jotakin siirapin näköistä juomaa. Minä

en saanut sitä. Sain jotakin mikä maistui ahomansikalle ja mesikalle.

Meillä meni siihen koko päivä. Saimme moitteita kotiin palattuamme, koska oli paras heinäseivästys aika ja haravoijia olisi tarvittu.

Osasi mummo olla myös pelottava. Naapurin lehmät olivat särkeneet aitansa ja karanneet meidän kaurapeltoon. Äitini oli käynyt sanomassa siitä, niin olivat nauraneet hänelle. Ajoimme lopulta lehmät porukalla takaisin omalle puolelle ja korjasimme heidän aitansa. Sama toistui viikon päästä. Naapurit vain katselivat, kun ajoimme ne takaisin. Koko kaura sato oli pilalla. Isäni oli kotiin tultuaan mennyt perimään maksua tuhosta, he olivat viskanneet hänet ulos talosta.

Mummo suuttui siitä ja hävisi päiväksi metsään. Oli palannut vasta myöhään illalla ja keittänyt karjakeittiön padassa jotakin. Äiti kielsi minua menemästä sinne. Huomasin iltahämärässä, kun hän lähti pesuvadina kanssa kohti naapurua. Vetäisin vaatteet päälleni ja lähdin seuraamaan häntä. Hän kiersi kolme kertaa naapurin navetan ympäri ja viskoi samalla jotakin ainetta pesuvadista kivijalkaan. Säikähdin, aikooko hän polttaa navetan. Samassa hän huomasi minut. Se oli ensimmäinen kerta, kun hän oli minulle vihainen. En uskaltanut kertoa asiasta kenellekään.

Meni kolme kuukautta, kun kuulin kylällä puhutavan, että naapurin lehmä oli tullut kantavaksi, poikunut normaalisti, mutta vasikkaa ei ollut löytynyt mistään. Samoin oli käynyt kolmelle muulle lehmälle.

Kului puolivuotta, kun oveen koputettiin. Naapurin vanha isäntä tuli varovaisesti ovesta, toivotti iltaa ja meni ikkunan puolen penkille istumaan. – mikä sai isännän näin myöhään liikkeelle? Isä kysyi,

– Panehan äiti kahvipannu tulelle.

– Ei tarvitse, vanha isäntä sanoi ja jatkoi.

– riittääkö 300mk korvaukseksi kaurapellostosta, jonka lehmät tallasivat viime kesällä. Hän sanoi lappaen seteleitä pöydänkulmalle. Otti hattunsa ja nousi lähteäkseen. Isä ei osannut sanoa mitään, mutta äiti sanoi, että.

– eiköhän se riitä.

Ovi sulkeutui hiljaa vieraan mentyä. Se oli siihen aikaan iso raha. Yöllä kuulin kun mummo kävi ulkona. Mietin, ehkä hän sittenkin oli noita.

Kerran yhtenä päivänä kokeilin äidin takkia ja kullanväristä meripihkarintakorua. Unohdin ottaa sen pois ulkovessassa käydessäni. Sisälle tullessani huomasin sen kadonneen. Sitä ei löytynyt mistään ja selkäsaunanahan siitä tuli, vetäydyin itkemään kammariin yöpuulle. Säikäh-

din, kun mummo kömpi viereeni juttelemaan. Hän kertoi minulle, että on mahdollista muistella unessa taaksepäin asioita ja omia tekemisiä. Täytyy vain ennen nukahtamista ajatella tiukasti asiaa mitä haluaisi muistaa. Nauroin hänelle, että ei uniaan voi määrätä. Hän selitti sen kuitenkin uudestaan ja uudestaan aivan totisena. Lupasin kokeilla joskus. En kyllä muista edes edellisen päivän tekemisiäni sanoin hänelle. Hän hymyili salaperäisen näköisenä.

Viikon verran yritin muistaa vessassa käyntiäni rintaneulan kanssa ennen nukahtamista, en nukkunut kunnolla koko sillä viikolla. Päivät elin puolikuolleena silmät päässä seisoen. Äitini huomasi asian ja epäili mummoa ja piti hänelle puhuttelun. Lopeta tytön kiusaamisen omilla jutuillasi.

Sinä iltana mummoni oli tuonut jotakin teetä. Join sen ja ajattelin kerrankin nukkua ihan kunnolla. Väkisin ajatukseni kuitenkin menivät siihen päivään. Lopulta minulle tuli vessahätä, joten nousin ja lähdin kohti ulkovessaa. Ihmettelin, miksi aurinko on vielä noin korkealla ja miksi äidin rintaneula on kiinni taas minun takissani. Tajusin olevani unessa. Menin vessaan ja heitin takin pois. Seurasin katseellani rintaneulaa. Se oli paikoillaan. Nousin ja vedin takin päälleni. Neula oli hävinnyt. Katselin ympärilläni, mutta sitä ei näkynyt missään. Nurkassa oli sanko johon kerättiin sanomalehtiä pystyyn pyyhepaperiksi, oliko se ehkä pudonnut sinne. Yrittäessäni ottaa sankoa, se hävisi. Pomppasin sängystä ylös ja säntäsin ulkovessaan penkomaan lehtikasoja. Sieltähän se neula löytyi. Vein sen aamulla äidille, mutta en kertonut unestani mitään.

Pikkuhiljaa opin menemään unessa taaksepäin omaa elämääni. En päässyt kuitenkaan enää kahta viikkoa taaemmaksi ja huomasin, että niinä öinä en saanut kunnon unta. Tunsin itseni aina väsyneeksi aamulla, kun olin tutkinut menneisyyttäni. Mummoni kertoi pääsevänsä melkein kuukauden unissaan taaksepäin. Sanoi aivojen olevan kuin nauhuri, joka tallentaa meidän elämää. Täytyy vain osata kelata sitä taaksepäin.

Se oli aluksi mielenkiintoista ja kieltämättä siitä oli hyötyä, kun halusi muistaa mitä oli tehnyt joskus ja oppi asioita tavallaan uudelleen. Lopulta siihen kyllästyi ja käytti sitä vain kun tarvitsi jotakin tietoa menneisyydestään. Lopulta taito kuihtui niin, etten päässyt enää kuin muutaman päivän ajassa taaksepäin.

Tammikuussa mummo sairastui ja joutui sängyyn. Viekin mummo toi hänelle joitakin rohtoja, joita he yhdessä maistelivat. Mummo ei noussut

sängystä enää koskaan. Se oli minulle vaikeaa aikaa ja vetäydyin yksinäisyyteen. Varmaankin masennuin, mitä sanaa ei siihen aikaan vielä kunnolla tunnettu.

Vähän vaille kuukausi kuolemastaan mummo tuli uneeni. Hän oli yhtä iloisen näköinen kuten aina. Juteltiin ja halattiin ja mentiin tutulle niitylle käsi kädessä. Siellä hän kertoi minulle, että hänen täytyy nyt lähteä pois. Hän neuvoi minua keräämään keväällä ”veriheinän” versoja ja tekemään niistä teetä. (Sain paljon myöhemmin tietää kasvin oikean ”Mäkikuisma” nimen ja sen että se auttaa masennukseen).

– Otat vastaan ilolla kaiken mitä elämä sinulle tarjoaa ja elät niin kuin itse haluat elää. Hän sanoi, halasi ja katosi.

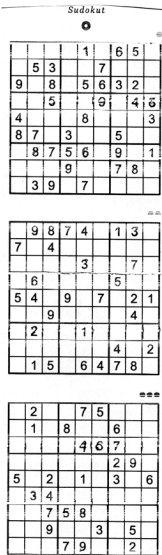
Yritin seuraava yönä mennä tapaamaan häntä uudelleen, mutta en löytänyt häntä enää. Yritin monena yönä. Pääsin melkein kahden viikon päähän. Lopulta luovutin.

Minulle jäi se etsintä kuitenkin päälle, niin että joka yö jouduin unessa taaksepäin omaan menneisyyteeni. En nukkunut vuosikymmeniin kunnolla yhtenä yönä, koska uneni meni aina edellisten päivien kelaamiseen.

Kunnes eräänä jouluaattona tapasin nykyisen mieheni ja synnytin hänelle lapsen. Lapsen teon jälkeen taitoni päästä menneisyyteen unieni kautta katosi. Mummoani ja hänen opetuksiaan ja elämänohjeitaan en tule kuitenkaan koskaan unohtamaan.

Perustuu osittain tositahtumiin.
Mummon muistoa kunnioittaen Esa Pakarinen





181 VALTIOITA

T E
 K O O N T I
 V A K T I O T
 A E A K A A S I A T
 N U M E R O S A R J A T E
 S I I N E S O
 T U L E E N T U N E E T
 R E A U H A T I
 A V E S T A K A S A T A
 L E N A A R I K A T
 I R I K S E T A M I L
 A I T U U A E R H E
 R S R A T T A A T
 T Y L L I T R L
 O H I O H A I K A L A
 I M A R A E T A A N I T
 M Ä T T I T I L A S T O
 M I T A T T A U S A A T

VASTAUKSET

1. Lehmästä
2. Venäjän ja Kiinan
3. Eino
4. Mikael Agricola
5. Nukkuva
6. Suolaa
7. Boliviasta
8. Gangesin
9. Olavinlinna
10. Esteratsastus

Lapsuuden aamu

Juhannusaamu, leikatun ruohon tuoksu.

Rouskuvan viikatteen helähdys heijastuu kivistä

Kirosanojen vielä kaikuessa liippa syö terää.

Hellan luukun kolahdus, ylikiehuvan kahvin aromi.

Lehmän ammunta hukkuu kissan naukaisuun.

Lämmin maito viiksissä, separaattorin tasainen hurina.

Illalla radiossa soi Aikamiehet ja iltatuulen viesti.

Esa Pakarinen





UUDELLE VUODELLE TOIVON SINULLE

**12 kuukautta terveyttä
52 viikkoa rauhaa
365 päivää rakkautta
8.760 tuntia ystävyyttä
525.600 minuuttia
auringonpaistetta sekä
31.536.000 sekuntia ONNEA!**

**ONNELLISTA
UUTTA
VUOTTA 2024**

Johtotähti

Lehden tekijät: Aino Ikonen ja Esa Pakarinen
Taitto: Esa Pakarinen



Kosteikkohelmi Pappilanluhta pitkospuut lintutornille